

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1: Toepasselijkheid.

- Op alle door en/of aan ons gedane aanbiedingen, alle met ons gesloten overeenkomsten alsmede de uitvoering daarvan en op alle andere verbintenissen met ons, zijn uitsluitend deze algemene voorwaarden van toepassing.
- Afwijkingen van en eventuele aanvullingen op onderstaande algemene voorwaarden kunnen slechts schriftelijk overeengekomen worden en gelden pas na uitdrukkelijke schriftelijke bevestiging daarvan door ons aan wederpartij. De afwijking of aanvulling geldt slechts voor de specifieke overeenkomst waarin ze is opgenomen.
- Onder wederpartij wordt in deze algemene voorwaarden verstaan tevens diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtverrijgende(n) onder algemene of bijzondere titel.
- Naast de algemene bepalingen van deze afdeling gelden al naar gelang de aard van de te verrichten werkzaamheden en/of diensten de bijzondere bepalingen als opgenomen in de volgende afdelingen. De bijzondere bepalingen prevaleren boven de algemene bepalingen.
- In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
  - consument: de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van beroep of bedrijf.
  - het bestek: de beschrijving van het werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het werk geldende voorwaarden alsmede de nota's van inlichtingen zoals deze tenminste 7 dagen voor de aanbesteding schriftelijk door de opdrachtgever zijn medegedeeld.
  - prijs: het geldbedrag inclusief de stelposten volgens de opdracht, waarvoor wij ons hebben verbonden het werk tot stand te brengen, de omzetbelasting daarbij niet inbegrepen.
  - stelpost: een geldbedrag, inclusief winst, ten behoeve van de aankoop van door wederpartij of door ons nader te bepalen goederen respectievelijk het verrichten van diensten door derden.
  - het werk: het uit te voeren geheel van calculatie, teken-, snij- en ontwikkelingswerkzaamheden zoals dat in de overeenkomst is omschreven, inclusief de daartoe nodige voorbereidingen alsmede de te verrichten leveringen en diensten.
  - zaken: alle in het kader van de uitvoering van het werk af te leveren tastbare resultaten, zulks in de ruimste zin der bewoordingen, waaronder (draggers van) gegevens, berekeningen en tekeningen.

Artikel 2: Offertes.

- Alle door ons aan wederpartij gedane aanbiedingen zijn vrijblijvend. Indien geen termijn is aangegeven, zijn door ons gedane aanbiedingen 21 dagen geldig.
- Alle verstrekte afbeeldingen hebben het karakter van een benaderende aanduiding en zijn niet bindend.
- Alle industriële en/of intellectuele eigendomsrechten van door of via ons tot stand gekomen aanbiedingen, berekeningen, modellen, artistieke en/of technische ontwerpen, beschrijvingen, tekeningen, schetsen, schema's, etc. berusten bij ons.
- Alle bescheiden bedoeld in dit artikel zijn en blijven ons eigendom en mogen zonder onze schriftelijke toestemming niet aan derden worden doorgegeven, ter inzage worden verstrekt, worden vermenigvuldigd of nagemaakt, op welke wijze dan ook.

Artikel 3: Totstandkoming overeenkomsten.

- De overeenkomst komt tot stand door verzending van de schriftelijke bevestiging door ons aan wederpartij dat de opdracht aanvaard is. Bij gebreke van schriftelijke bevestiging, blijkt de totstandkoming van de overeenkomst uit het uitvoering geven door ons aan de gegeven opdracht en het verzenden van een daarmee verbandhoudende factuur.
- Schriftelijke bevestigingen als bedoeld in lid 1 van dit artikel kunnen slechts rechtsgeldig geschieden door een statutair bevoegde vertegenwoordiger van ons, danwel door de statutair bevoegde vertegenwoordiger van ons daartoe bijzonder gevolmachtigde.

Artikel 4: Prijzen.

- Alle prijzen zijn exclusief b.t.w. en transportkosten, tenzij in de offerte c.q. orderbevestiging anders is vermeld.
- In geval van aantoonbare wijziging van een of meer van de kostprijs bepalende factoren, zoals inkooprijzen, valutakoersen, lonen, belastingen, rechten, lasten, vrachten, e.d. na aanbidding c.q. totstandkoming van de overeenkomst, zijn wij gerechtigd de overeengekomen prijzen dienovereenkomstig te wijzigen, e.e.a. voorzover zulks niet bij de wet verboden is, en ongeacht of de wijziging voor ons al dan niet voorzienbaar was ten tijde van het sluiten van de overeenkomst. Wij zullen wederpartij van genoemde wijzigingen schriftelijk in kennis stellen. Wederpartij heeft alsdan niet het recht de overeenkomst te annuleren.
- Elke van ons uitgaande termijnfactuur zal op basis van de gewijzigde prijsbepalende factoren worden aangepast.
- In geval wederpartij consument is, heeft hij het recht de overeenkomst te ontbinden, indien de prijsverhoging plaatsvindt binnen 3 maanden na het sluiten van de overeenkomst.

Artikel 5: Betaling.

- De door ons aan wederpartij toegezonden facturen dienen binnen 14 dagen na de factuurdatum te zijn voldaan. Betaling dient plaats te vinden door bijschrijving op een door ons opgegeven bank- of girorekening. Betaling dient te geschieden in Nederlandse valuta, inclusief b.t.w. De op onze bank/giro-afschriften aangegeven valutadag is bepalend voor de vaststelling van de dag van betaling.
- Wederpartij is niet gerechtigd tot enige korting of verrekening, hoe ook genaamd, tenzij zulks schriftelijk door ons is toegestaan.
- Indien het volgens de factuur verschuldigde bedrag niet binnen de in lid 1 van dit artikel genoemde termijn is voldaan, is wederpartij, zonder dat sommatie of voorafgaande ingebrekestelling vereist is, in gebreke, en is hij vanaf de factuurdatum aan ons een rente verschuldigd op jaarbasis van 2% boven het op dat moment geldende promesses-disconto per (gedeelte van een) maand over het totale nog openstaande bedrag.
- Wanneer wij een onbetaald gebleven factuur of gedeelte daarvan aan een derde ter incasso geven, zijn alle gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten daarmee verband houdend voor rekening van wederpartij. Voor de buitengerechtelijke kosten is wederpartij minimaal 15% van de hoofdsom vermeerderd met de reeds verschuldigde renten aan ons verschuldigd, met een absoluut minimum van € 500,- exclusief b.t.w.
- Verrekening van eventuele verleende kortingen geschiedt middels een creditnota met de eindafrekening van de overeenkomst.
- Wij zijn na de totstandkoming van de overeenkomst gerechtigd van wederpartij zekerheid te bedingen, indien wij goede grond hebben te vrezen dat hij zijn betalingsverplichtingen jegens ons, niet (tijdig) zal nakomen. Indien en zolang wederpartij in dat geval weigert of niet in staat is zekerheid te stellen, zijn wij gerechtigd de uitvoering van onze verplichtingen op te schorten.

Artikel 6: Risico-overgang.

Het risico van de door ons aan wederpartij respectievelijk bij wederpartij te leveren zaken, gaat op wederpartij over op het moment dat de zaken ons bedrijfsruimte of dat van door ons ingeschakelde derden verlaten, ook indien uitdrukkelijk is overeengekomen dat wij zullen zorgdragen voor transport.

Artikel 7: Eigendomsvoorbehoud en eigendomsovergang.

- Alle door ons aan wederpartij te leveren en geleverde zaken blijven ons eigendom tot dat wederpartij aan al zijn verplichtingen jegens ons terzake de betreffende, de vorige en volgende gelijksoortige leveranties, terzake door ons verrichte of te verrichten bijkomende werkzaamheden, alsmede terzake de vorderingen van ons jegens wederpartij wegens tekortschieten door wederpartij in de nakoming van zijn verbintenissen jegens ons, heeft voldaan.
- Wederpartij is gerechtigd om de zaken in het kader van diens normale bedrijfsuitoefening te verkopen of te gebruiken, maar is niet gerechtigd om de zaken op welke wijze dan ook te vervreemden, te bezwaren met een beperkt zekerheids- of genotsrecht, of anderszins aan het verhaal van ons te onttrekken.
- Voorzover ons eigendom door zaaksvorming verloren mocht gaan, geeft wederpartij reeds nu vooralsdan de zaken waarin de door ons geleverde zaken zijn verwerkt in stil pandrecht aan ons, ten behoeve van de vordering die wij, uit welken hoofde ook, op wederpartij mochten hebben.
- Wederpartij is verplicht om ons onmiddellijk mededeling te doen van aanspraken op of pogingen van derden om de zaken, die ons eigendom zijn, in hun macht te krijgen c.q. zich daarop te verhalen. Wederpartij is gehouden om zijnerzijds alles te doen om onze eigendoms- of vorderingsrechten te beschermen.
- Bij niet-nakoming door wederpartij van zijn in dit artikel genoemde verplichtingen c.q. bij overtreding van het bepaalde in lid 4, zijn wij gerechtigd om na ingebrekestelling doch zonder dat rechterlijke tussenkomst vereist is, de zaken die op grond van het eigendomsvoorbehoud of anderszins - nog - ons eigendom zijn, terug te nemen. Wederpartij is gehouden om ons de plaats aan te wijzen waar de zaken zich bevinden, de zaken als ons eigendom te identificeren, en verleent ons reeds nu vooralsdan toestemming om de betreffende terreinen en gebouwen te - laten - betreden teneinde de zaken terug te nemen.

Artikel 8: Ontbinding.

- Indien:
  - wederpartij enige op hem rustende verplichting jegens ons niet, niet tijdig of niet juist nakomt;
  - wederpartij failliet verklaard wordt, of een verzoek daartoe ingediend is, surséance van betaling aanvraagt of aangevraagd is, of wanneer hij in - voorlopige - surséance van betaling verkeert;
  - op het geheel of een gedeelte van zijn eigendommen beslag wordt gelegd;
  - wederpartij krachtens rechterlijk vonnis handelingsonbekwaam is geworden of van zijn vrijheid beroofd is;
  - wederpartij ontbonden of geliquideerd wordt of, indien het een natuurlijk persoon betreft, overlijdt;
  - wederpartij overgaat tot staking of daartoe reeds is overgegaan, overdracht van zijn bedrijf of een belangrijk gedeelte daarvan, daaronder begrepen de inbreng van zijn bedrijf in een op te richten of reeds bestaand bedrijf, en wederpartij nog niet aan al zijn verplichtingen jegens ons heeft voldaan, hebben wij het recht door het enkel plaatsvinden van een der opgemelde omstandigheden, zonder dat enige waarschuwing of ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist zal zijn, hetzij de overeenkomst als ontbonden te beschouwen, hetzij het geleverde als ons eigendom terug te vorderen op de wijze als bepaald in artikel 7 lid 5, hetzij enig bedrag door wederpartij aan ons verschuldigd in zijn geheel op te eisen. Daarnaast hebben wij het recht om van wederpartij vergoeding te vorderen van alle kosten, schaden en interessen daarmee verband houdend. Het bepaalde in artikel 19 is alsdan van toepassing.

Artikel 9: Overmacht.

- Onder overmacht wordt te dezen verstaan: elke van de wil van partijen onafhankelijke en/of onvoorzienbare omstandigheid waardoor de nakoming van de verbintenissen waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, blijvend of tijdelijk verhinderd wordt. Onder overmacht wordt in ieder geval begrepen werkstaking, bedrijfsbezetting, bovenmatig ziekteverzuim van personeel, transportmoeilijkheden, oproer, molest, brand, waterschade, defecten aan machinerieën, storingen in de levering van energie overheidsmaatregelen, waaronder in ieder geval in- en uitvoerbelemmeringen, verkoopverboden en alle andere bedrijfsstoringen, alles bij ons c.q. onze toeleveranciers, alsmede wanprestatie door onze toeleveranciers waardoor wij onze verplichtingen jegens wederpartij redelijkerwijs niet - tijdig - kunnen nakomen.
- In geval van overmacht zijn zowel wij als wederpartij gerechtigd om zonder rechterlijke tussenkomst hetzij de uitvoering van de overeenkomst voor de duur van de overmacht verhinderende oorzaak op te schorten, hetzij de overeenkomst geheel of ten dele te ontbinden.
- Indien wij bij het intreden van de overmachtssituatie reeds gedeeltelijk aan de overeengekomen verplichtingen hebben voldaan, zijn wij gerechtigd de verrichte werkzaamheden c.q. geleverde zaken afzonderlijk en tussentijds te factureren, en dient wederpartij deze factuur te voldoen als betrof het een afzonderlijke transactie.

Artikel 10: Reclame.

- Reclames terzake van gebreken aan geleverde en/of geïnstalleerde zaken of terzake de verrichte opdracht, dienen schriftelijk gemotiveerd bij ons te worden ingediend en wel binnen 8 dagen nadat deze gebreken aan het licht zijn gekomen, onder nauwkeurige opgave van de aard en grond van de klachten. Reclames terzake van hoogte of samenstelling van facturen dienen binnen 14 dagen na factuurdatum schriftelijk te worden ingediend.
- Bewijs van de tijdige indiening alsmede van de juistheid van de reclame rust op wederpartij. De reclame dient vergezeld te gaan van opgave van nummer en datum van factuur waarop de betreffende zaken aan wederpartij in rekening zijn gebracht.
- Wederpartij is gehouden ons alle medewerking te verlenen bij instellen van een onderzoek naar de gebreken.
- In geval van reclame is wederpartij niet gerechtigd om de voldoening aan zijn verplichtingen jegens ons op te schorten.
- Indien een reclame door ons gegrond bevonden wordt, zullen wij handelen als bepaald in de bijzondere bepalingen omtrent de garantie.
- Ten aanzien van reclames wordt iedere deelleverantie als een afzonderlijke levering beschouwd.
- Wederpartij is niet gerechtigd om de aan hem afgeleverde c.q. bij hem geïnstalleerde zaken aan ons te retourneren zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming. De retourzending dient te geschieden binnen 10 dagen na ontvangst van onze accoordverklaring, franco, aan ons adres. Wederpartij is verplicht zorg te dragen voor een zorgvuldige verpakking en verzending van de zaken.
- In geval van reclame en/of retournering blijft het risico voor de zaken bij wederpartij, tenzij wij de juistheid van de reclame erkennen danwel deze in rechte wordt vastgesteld.
- In geval wederpartij consument is, prevaleren de wettelijke bepalingen boven deze bepaling, voor zover de wettelijke bepalingen een beter recht geven.

Artikel 11: Aansprakelijkheid.

- Behoudens op grond van bepalingen van dwingend recht en behoudens in geval van opzet of grove schuld van ons, onze ondergeschikten en de door ons bij de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde derden en behoudens tot hetgene waartoe wij op grond van garanties gehouden mochten zijn, zijn wij niet gehouden tot vergoeding van enige schade, van welke aard dan ook, direct of indirect, waaronder bedrijfsschade, stilligingschade, schade aan roerende of onroerende zaken, zowel bij wederpartij als bij derden. Wederpartij zal ons vrijwaren tegen aanspraken terzake door derden.
- Onze aansprakelijkheid is te allen tijde beperkt tot de factuurwaarde van de uit te voeren werkzaamheden danwel de te leveren zaken.

Artikel 12: Intellectuele en/of industriële eigendomsrechten.

- Indien wordt vastgesteld bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak dat een door ons geleverde zaak of software inbreuk maakt op enig intellectueel en/of industriële eigendomsrecht van een derde, en wederpartij daardoor het recht tot gebruik daarvan wordt ontzegd, zullen wij voor onze rekening en te onze keuze:
  - hetzij zorgen dat wederpartij alsnog het recht verkrijgt het gebruik voor te zetten;
  - hetzij het inbreukmakende onderdeel vervangen door een ander onderdeel met zoveel mogelijk gelijkwaardige gebruiksmogelijkheden, dat geen inbreuk maakt;
  - hetzij het inbreukmakende onderdeel zodanig te wijzigen dat de inbreuk wordt opgeheven;
  - hetzij het inbreukmakende onderdeel terug te nemen tegen kostprijs;alles zonder enige verdere aansprakelijkheid, hoe ook genaamd. Een en ander geldt niet indien de levering van de betrokken zaak of software door wederpartij aan ons is voorgeschreven.
- Indien, in geval van software, een van de hierboven in lid 1 genoemde maatregelen naar ons oordeel redelijkerwijs niet uitvoerbaar is, hebben wij het recht het gebruiksrecht van het programma terstond en tussentijds te beëindigen. Voor de gevolgen van een zodanige beëindiging zijn wij niet verder aansprakelijk dan tot restitutie van de door wederpartij vooruitbetaalde gebruiksvergoeding over de periode na het tijdstip van beëindiging.
- Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor inbreuken die veroorzaakt worden door het gebruik van door ons geleverde zaken en/of verstrekte software:
  - in een niet door ons gemodificeerde vorm;
  - in samenhang met niet door ons geleverde zaken of ter beschikking gestelde producten;
  - op andere wijze dan waarvoor de zaak en/of de software is ontwikkeld of bestemd.
- Onder intellectuele en/of industriële eigendomsrechten zijn tevens begrepen zodanige aanverwante rechten die aan een derde het recht geven het voortgezet gebruik van de apparatuur of de software aan wederpartij te ontzeggen.

Artikel 13: Toepasselijk recht.

Op alle overeenkomsten en verbintenissen, waarop deze voorwaarden van toepassing zijn, is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 14: Geschillen.

- Alle geschillen, voortvloeiende uit of verband houdende met een aanbieding, opdracht, overeenkomst of verbintenis waarop deze voorwaarden van toepassing zijn, of betreffende de voorwaarden zelf en haar uitleg of uitvoering, zullen, voorzover de wettelijke bepalingen zulks toelaten, te onze keuze worden onderworpen aan het oordeel van de absoluut bevoegde Rechter in het arrondissement 's-Hertogenbosch, danwel de in de woonplaats van wederpartij absoluut bevoegde Rechter.
- Indien wederpartij consent is, is hij binnen een termijn van 1 maand nadat wij ons op dit artikel hebben beroepen bevoegd te verklaren dat hij kiest voor beslechting van het geschil door de volgens de wet bevoegde Rechter, in welk geval laatst genoemde Rechter bevoegd is.

BIJZONDERE BEPALINGEN ONTWIKKELINGS- EN ONDERZOEKOPDRACHTEN, CONTROLE EN ADVIEZEN

Artikel 15. Omvang van de opdracht.

Het gebied van de opdracht wordt bepaald door de in de aanbieding opgenomen omschrijving van de werkzaamheden, inclusief alle naderhand schriftelijk door ons geaccepteerde wijzigingen. Wij verbinden ons door aanvaarding van een opdracht uitdrukkelijk tot niet meer dan bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden, zoals onderzoek, ontwikkeling, inspectie, vervaardiging van proefmodellen en/of overeengekomen producten, te streven naar een zo dicht mogelijke benadering van de door wederpartij gewenste specificaties, c.q. te streven naar een voor wederpartij bruikbaar resultaat. Niet tot de opdracht behoort het uitvoeren van researches naar het bestaan van rechten van derden.

Artikel 16. Prijzen.

Is in de aanbieding een "vaste prijs" overeengekomen, dan geldt deze prijs als overeengekomen prijs. Is in de aanbieding geen "vaste prijs" opgenomen, dan staat tussen partijen vast dat het te betalen bedrag zal worden bepaald door nacalculatie volgens de bij ons gebruikelijke tarieven en methoden. Is in dit geval een "richtprijs" opgenomen, dan geeft het vermelde bedrag niet meer aan dan een vrijblijvende schatting van de kosten.

Artikel 17: Rechten van intellectuele en industriële eigendom en bescherming van know-how.

- Rechten van intellectuele en industriële eigendom, zoals octrooirecht en auteursrecht, op resultaten, modellen etc. die direct of indirect voortvloeien uit de uitvoering van de opdracht, komen uitsluitend aan ons toe. Wij behouden ons alle rechten voor in alle gevallen op door ons uitgebrachte rapporten, tekeningen, modellen etc. welke ter kennis zijn gekomen van wederpartij, ook voorzover er nog geen octrooi-, model- of auteursrechten op gelden, en er nog geen sprake is van voltooiing van de opdracht. Voornoemd voorbehoud geldt ook voor hetgeen wederpartij door onze aanbieding ter kennis is gekomen.
- Ingeval de opdracht ziet op het (her)berekenen van data, heeft wederpartij slechts een eenmalig niet-exclusief gebruiksrecht tot het toepassen van deze data. Dit gebruiksrecht is zonder schriftelijke toestemming van ons niet aan derden overdraagbaar. Wederpartij zal de data niet wijzigen, aan derden in gebruik afstaan of ten behoeve van derden gebruiken.
- Wij hebben het recht om alle nieuwe kennis en ervaring, verkregen door uitvoering van de opdracht, bij het uitvoeren van andere opdrachten voor onszelf te gebruiken, danwel voor en door derden te (laten) gebruiken.
- Bij overtreding van het hierboven in lid 2 gestelde verbeurt wederpartij een direct opeisbare boete van € 25.000,- per overtreding danwel € 2.500,- per dag dat de overtreding voortduurt, onverminderd onze overige bevoegdheden.

Artikel 18: Geheimhouding.

- Slechts indien dit uitdrukkelijk schriftelijk overeengekomen is, zijn wij gedurende de uitvoering van de opdracht verplicht ons te onthouden van het aanvaarden van opdrachten van derden op het gebied van de met wederpartij overeengekomen opdracht.
- Wederpartij is verplicht alle door ons in het kader van een aanbieding, opdracht of overeenkomst verstrekte informatie, tekeningen, plannen, modellen, brieven, rapporten, producten etc. geheim te houden.
- Het is wederpartij verboden om direct of indirect met werknemers van ons in contact te treden, al dan niet in verband met een gegeven opdracht, alsmede met ex-werknemers van ons voor wie nog een non-concurrentiebeding en/of geheimhoudingsverplichting jegens ons geldt, met het doel van diens specifieke kennis, gelegen op het terrein waarop wij werkzaam zijn, gebruik te maken, zonder dat wij wederpartij daarvoor onze uitdrukkelijke schriftelijke toestemming hebben gegeven.
- Bij overtreding door wederpartij van de aan hem in dit artikel opgelegde verplichtingen, is hij verplicht alle schade welke wij daardoor lijden te vergoeden, en is hij daarnaast aan ons, zonder ingebrekestelling, een direct opeisbare boete van € 250.000,- verschuldigd, welke boete niet op zijn verplichting tot schadevergoeding in mindering gebracht wordt en welke boete ons recht nakoming te vorderen onverlet laat.

Artikel 19: Terugtrekking.

- Indien wederpartij, voordat wij de onderzoeks- en/of ontwikkelingsopdracht hebben voltooid, uitstel verzoekt danwel de opdracht annuleert, danwel tijdens de onderhande-

lingen daarvoor terugtreedt, is hij niettemin gebonden aan het bepaalde in deze algemene voorwaarden, met name aan het bepaalde in artikel 35. Daarnaast is hij tevens verplicht aan ons alle door ons tot dan toe gemaakte kosten te vergoeden, ongeacht of wij in een later stadium al dan niet met een derde het onderzoek alsnog uitvoeren. Indien reeds (gedeeltelijk) uitvoering is gegeven aan de opdracht, is de wederpartij tevens een evenredig gedeelte van het honorarium verschuldigd als met de stand van de werkzaamheden overeenkomt, vermeerderd met 20% van het honorarium waarop wij bij volledige voltooiing van de opdracht aanspraak zouden kunnen maken.

- Bij voortgang van een op verzoek van de wederpartij uitgestelde opdracht zullen de extra werkzaamheden en kosten welke voor ons uit de onderbreking van de opdracht voortvloeien door de opdrachtgever worden vergoed.
- Indien uitstel langer dan zes maanden duurt, wordt de opdracht als geannuleerd beschouwd en is het hierboven in lid 1 vermelde van toepassing.

BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR SOFTWARE

De navolgende bepalingen zijn van toepassing indien wij diensten verlenen op het gebied van automatisering, zoals bijvoorbeeld apparatuurselectie, systeemanalyse, ontwikkeling van programmatuur en levering van software-licenties.

Artikel 20. Specificaties en voortgang.

- Indien door ons programmatuur ontwikkeld dient te worden, zal deze programmatuur schriftelijk worden gespecificeerd, alsmede de wijze waarop dit zal geschieden.
- Wij zullen de ontwikkeling met zorg uitvoeren op basis van door wederpartij te verstrekken gegevens, voor de juistheid en volledigheid waarvan hij instaat.
- Indien is overeengekomen dat de ontwikkeling in fasen zal plaatsvinden, kunnen wij de aanvang van de werkzaamheden die tot een volgende fasen behoren, uitstellen tot dat wederpartij de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.

Artikel 21: Oplevering en acceptatie.

- Wij zullen de te ontwikkelen programmatuur aan wederpartij conform specificatie gebruiksklaar opleveren.
- Indien dit tussen partijen schriftelijk is overeengekomen, heeft wederpartij het recht de programmatuur gedurende een periode van 14 dagen na gebruiksklare oplevering te testen. Deze acceptatietest bestaat uit het uitvoeren van een door wederpartij samengestelde verzameling testgevallen, welke tijdig voor gebruiksklare oplevering aan ons ter beschikking zullen worden gesteld.
- Indien bij het uitvoeren van de acceptatietest blijkt dat in de programmatuur voorkomende gebreken de voortgang van de acceptatietest belemmeren, zal wederpartij ons hierover schriftelijk en gedetailleerd informeren, in welk geval de testperiode van 14 dagen onderbroken wordt tot dat wij de gebreken hebben hersteld.
- Indien bij het uitvoeren van de acceptatietest blijkt dat de programmatuur gebreken vertoont en niet aan de schriftelijk vastgelegde specificaties voldoet, zal wederpartij ons onmiddellijk na afloop van de testperiode in een schriftelijk en gedetailleerd acceptatieverslag over de gebreken informeren. Wij zullen in dat geval de gemelde gebreken binnen een redelijke termijn trachten te herstellen. Het herstel geschiedt gratis indien de programmatuur voor een vast prijs is ontwikkeld.
- De programmatuur wordt geacht te zijn aanvaard na gebruiksklare oplevering. Indien een acceptatietest is afgesproken, wordt de programmatuur geacht te zijn aanvaard na acceptatie door wederpartij, of 14 dagen na gebruiksklare oplevering indien wederpartij ons niet schriftelijk over de gebreken heeft geïnformeerd overeenkomstig het bepaalde in lid 4 van dit artikel of na het herstel van de gemelde gebreken.

Artikel 22: Garantie.

Gedurende een periode van 3 maanden na aanvaarding zullen wij naar beste vermogen eventuele gebreken herstellen indien de programmatuur niet aan de schriftelijk vastgelegde specificaties voldoet. Wij kunnen niet garanderen dat de programmatuur zonder onderbreking of gebreken zal werken of dat alle gebreken zullen worden verbeterd. Uitsluitend indien de programmatuur voor een vaste prijs is ontwikkeld, zal dergelijk herstel gratis worden uitgevoerd, tenzij er sprake is van gebruikfouten van wederpartij of van andere niet aan ons toe te rekenen oorzaken of indien de gebreken bij het uitvoeren van de acceptatietest hadden kunnen worden vastgesteld. Herstel van eventueel verloren gegane gegevens valt niet onder de garantie. De garantie is niet van toepassing indien de programmatuur door anderen dan ons is gewijzigd.

Artikel 23. Licentieprogrammatuur.

- In geval van levering door ons aan wederpartij van een niet speciaal voor wederpartij ontwikkelde programmatuur (standaardpakket), verlenen wij wederpartij slechts het niet-exclusieve recht tot het gebruik van het standaardpakket gedurende de overeengekomen periode.
- Tenzij anders overeengekomen, is het wederpartij niet toegestaan copieën van het standaardpakket te maken. Bij het kopiëren dient wederpartij onze aanwijzingen te volgen. Vervaardigde copieën worden ons eigendom.
- Het gebruiksrecht is zonder schriftelijke toestemming van ons niet aan derden overdraagbaar. Het is wederpartij niet toegestaan het standaardpakket te verkopen, verhuren, vervreemden of in zekerheid aan derden over te dragen. Wederpartij zal het standaardpakket niet wijzigen, aan derden in gebruik afstaan of ten behoeve van derden gebruiken. De broncode van de programmatuur wordt aan wederpartij niet ter beschikking gesteld.
- Bij overtreding van het hierboven in de leden 2 en 3 gestelde verbeurt wederpartij een direct opeisbare boete van € 25.000,- per overtreding danwel € 2.500,- per dag voor iedere dag dat de overtreding voortduurt, onverminderd onze overige bevoegdheden.

Artikel 24.

- Indien een van onze toeleveranciers het recht tot het gebruik van een door hem geleverd standaardpakket slechts verleent overeenkomstig de bepalingen van zijn gebruiks- of licentie-overeenkomst, of indien het onderhoud wordt uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van de onderhoudsovereenkomst van die toeleverancier, zijn de bepalingen van die overeenkomsten van toepassing met terzijdestelling van het bepaalde in het vorige artikel. Wij zullen wederpartij op zijn verzoek informeren over de van toepassing zijnde bepalingen.
- Tenzij anders vermeld, worden licenties als on site en one user licenties geleverd. On site: licentie mag alleen in het bedrijfspan van wederpartij gebruikt worden. One user: Licentie mag slechts op één werkstation gebruikt en geïnstalleerd worden.

BIJZONDERE BEPALINGEN VERKOOP EN LEVERING

Artikel 25: Levering.

- Wederpartij is verplicht de door ons aan hem aangeboden zaken in ontvangst te nemen.
- Levering geschiedt af kantoor MasterShip of af door ons ingeschakelde leveranciers, onverpakt.
- Indien wij wederpartij hebben medegedeeld dat de zaken ter afhandeling voor transport gereserveerd staan, en wederpartij weigert de zaken op te halen of af te nemen, gaat het risico voor de zaken op dat moment op wederpartij over. De kosten van opslag zijn alsdan voor rekening van wederpartij.
- Opgegeven levertijden zijn nimmer te beschouwen als fatale termijn, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.
- De leverijdt gaat eerst in nadat de overeenkomst tot stand gekomen is, alle voor de aanvang van de uitvoering daarvan noodzakelijke gegevens in ons bezit zijn en een eventuele betaling, voorzover deze bij het sluiten van de overeenkomst behoort te geschieden, is verricht.
- Slechts indien een leveringstijd uitdrukkelijk schriftelijk als fataal is overeengekomen, is wederpartij gerechtigd schadevergoeding en/of ontbinding van de overeenkomst te

vorderen, indien wij niet binnen deze termijn de bestelde zaken afgeleverd hebben, doch niet dan nadat wederpartij ons per aangetekend schrijven nog een redelijke termijn van tenminste de helft van de overeengekomen levertijd gegund heeft om alsnog onze verplichtingen na te komen, behoudens indien zich een situatie als in artikel 9 bedoeld voordoet.

7. Bij overschrijding van door ons aangegeven of overeengekomen niet-fatale levertijden, heeft wederpartij nimmer het recht de voldoening aan zijn eigen verplichtingen op te schorten.

Artikel 26: Garantie.

1. Gedurende 6 maanden na levering af bedrijf, of zoveel korter als onze leveranciers voorschrijven c.q. garanderen, garanderen wij de door ons geleverde zaken voor fabricagefouten en/of materiaalafbreken, ook indien wederpartij de zaken niet in gebruik heeft genomen. Vertragingen in de levering c.q. installatie veroorzaakt door wederpartij verlengen deze termijn niet.
2. Onze aansprakelijkheid uit hoofde van de in het vorige artikel bedoelde garantie is beperkt tot het herstel van binnen de garantietermijn opgetreden gebreken aan materialen of afwerking, door reparatie of vervanging, zulks te onze keuze en op onze kosten, met een maximum van de factuurwaarde van de betreffende zaken.
3. Indien wij ter uitvoering van onze verplichtingen zaken hebben betrokken van derden, verlenen wij een maximale garantie tot de garantie die die derde ons biedt.
4. Van de garantie zijn uitgesloten gebreken aan materialen of onderdelen die door of vanwege wederpartij zijn voorgeschreven of aan ons ter beschikking zijn gesteld. Te dezer zake wordt met een gebrek gelijk gesteld ongeschiktheid voor het gebruik waarvoor de voorgeschreven materialen of onderdelen zijn bestemd door wederpartij. Wij hebben het recht de toepassing of verwerking van dergelijke materialen of onderdelen te weigeren. Voorts zijn wij op grond van onze garantieverplichting niet aansprakelijk indien de installatie niet naar behoren functioneert als gevolg van een gebrek in een door wederpartij voorgeschreven ontwerp, constructie of werkwijze, danwel van een fout in een door wederpartij ter beschikking gesteld advies.
5. Aanspraak op garantie vervalt direct in de volgende gevallen:
  - indien wederpartij het gebrek zelf heeft gerepareerd of heeft doen repareren zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van ons;
  - het niet juist opvolgen van bedrijfs- of bedieningsinstructies en het niet gebruiken van het geleverde naar de aard daarvan en volgens normale technische begrippen;
  - onvoldoende onderhoud te wijten aan de schuld van of voor rekening komend van wederpartij;
  - monteren en/of repareren en/of in bedrijf stellen door wederpartij of een derde van de geleverde zaken zonder onze uitdrukkelijke toestemming;
  - het zelf of door derden laten aanbrengen van wijzigingen in de geleverde zaken of geplaatste installaties.
6. De garantie geldt niet indien en zolang wederpartij niet - tijdig - aan zijn contractuele verplichtingen jegens ons voldoet. Nadien herleeft de garantie met terugwerkende kracht.
7. Behoudens de hierboven omschreven garantie gelden voor ons geen andere verplichtingen, uitdrukkelijk of stilzwijgend, tot reparatie of vervanging.
8. Onderdelen die wij ter voldoening aan onze garantieverplichting vervangen, worden ons eigendom.

BIJZONDERE BEPALINGEN INKOOP

Artikel 27: Prijzen.

Wederpartij is niet gerechtigd om tot eenzijdige prijswijziging over te gaan. Weigert wederpartij de overeengekomen koopprijs te handhaven, dan zijn wij gerechtigd de overeenkomst te ontbinden.

Artikel 28: Levering.

1. De zaak is voor risico van ons vanaf het moment van feitelijke aflevering van de zaak op de overeengekomen plaats van aflevering en nadat door een daartoe bevoegde medewerker van ons voor ontvangst is getekend.
2. De levertermijn zoals aan de voorzijde van deze overeenkomst vermeld, is fataal. Door het enkele verstrijken van deze termijn komt wederpartij in verzuim. Het verstrijken van de levertermijn is te allen tijde voor ons een voldoende rechtvaardiging om tot ontbinding van de overeenkomst over te gaan.
3. Tenzij daartoe uitdrukkelijk en schriftelijk door ons toestemming is verleend, is wederpartij niet gerechtigd om in deellieveranties aan zijn leveringsverplichting te voldoen.

Artikel 29: Inspectie.

1. Voorafgaand aan de datum waarop de feitelijke aflevering van de zaak aan ons zal plaatsvinden, zijn wij bevoegd om de zaken volledig te inspecteren en te keuren aan de hand van de overeengekomen specificaties.
2. Wij kunnen reeds op het in het vorige lid bedoelde moment overgaan tot ontbinding van de overeenkomst indien wij de zaken afkeuren, ongeacht of wederpartij in verzuim is. Ontbinding van de overeenkomst laat het gebruik van de overige rechtsmiddelen door ons onverlet.

Artikel 30: Gebreken.

1. Indien de zaak niet wordt afgeleverd binnen de afgesproken termijn en/of in enigerlei opzicht niet voldoet aan de leveringsverplichting van wederpartij, hebben wij alle rechtsmiddelen die het op deze overeenkomst toepasselijke recht ons toekent. De tijd waarbinnen wij wederpartij dienen te waarschuwen indien aan de zaak een gebrek kleeft, wordt gesteld op 30 dagen na datum van feitelijke afgifte van de zaak aan ons voor wat betreft zichtbare gebreken en op 6 weken na datum van ontdekking door ons voor wat betreft niet zichtbare gebreken.
2. Indien de zaak op of na de dag van feitelijke aflevering na inspectie en/of keuring door of namens ons blijkt niet te voldoen aan de overeengekomen specificaties, danwel anderszins tenachter blijft bij hetgeen is overeengekomen, en wij hetzij in afwachting van herstel-, vervangings- of aanpassingswerkzaamheden door wederpartij, hetzij na ontbinding van de overeenkomst de zaak onder ons houden, zijn wij jegens wederpartij op generlei wijze aansprakelijk voor het tenietgaan van de zaak. Een mogelijk daaruit voortvloeiende tijdelijke of blijvende onmogelijkheid van wederpartij om te voldoen aan zijn leveringsverplichting, geeft ons in ieder geval het recht om de overeenkomst te ontbinden. Vervoerskosten in verband met retournering en/of herstel van de zaak zijn voor rekening van wederpartij.

Artikel 31: Betaling.

Behoudens ons recht om de betaling van de koopprijs op te schorten in geval van niet-nakoming van de overeenkomst door wederpartij, zullen wij na goedkeuring en aflevering van de zaak de koopprijs op de overeengekomen dag betalen. Betaling laat de uitoefening door ons van de rechtsmiddelen die de wet ons toekent, onverlet. Wij kunnen door middel van verrekening de koopprijs betalen.

Artikel 32: Installatie.

1. Indien deze overeenkomst mede omvat de verplichting van wederpartij om bij ons danwel derden montage-, inbedrijfstellings- en/of installatiewerkzaamheden te verrichten, geschieden deze werkzaamheden geheel voor risico van wederpartij. Wederpartij garandeert dat deze werkzaamheden in overeenstemming zijn met de van toepassing zijnde wettelijke voorschriften. Wederpartij zal ons vrijwaren van iedere aansprakelijkheid die jegens derden voortvloeit uit de fout en/of tekortkoming door wederpartij danwel door wederpartij ingeschakelde hulppersonen. De daaruit voortvloeiende schadevergoedingsverplichting zal geheel door wederpartij worden gedragen. Dit geldt eveneens voor schade jegens derden veroorzaakt door de

hulpzaken die wederpartij bij de uitvoering van zijn werkzaamheden heeft gebruikt, ongeacht of deze door ons aan wederpartij in gebruik zijn gegeven.

2. De vrijwaringsverplichting van wederpartij als genoemd in het vorige lid voor schade jegens derden veroorzaakt, wordt naar evenredigheid verminderd indien wij wederpartij hebben verplicht de schadeveroorzakende hulppersoon en/of -zaak bij de uitvoering van de verbintenissen te gebruiken, voorzover aan wederpartij het ontstaan noch de omvang van de schade kan worden toegerekend.

Artikel 33: Verzekering.

Op ons verzoek zal wederpartij aantonen dat hij zorg heeft gedragen voor een voldoende verzekering van de kosten en schade die wederpartij heeft gemaakt en mocht lijden en/of jegens derden verplicht mocht zijn te vergoeden ten gevolge van de door hem ingeschakelde hulppersonen en/of hulpzaken aan personen veroorzaakte schade.

Artikel 34: Geheimhouding.

Indien en voorzover deze overeenkomst met zich meebrengt dat wij aan wederpartij tekeningen, berekeningen, schriftelijke gegevens en andere data ter hand stellen, dan rust op wederpartij, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders overeengekomen, een absolute geheimhoudingsverplichting zowel ten aanzien van de inhoud van deze gegevens als ook ten aanzien van het feit dat door wederpartij aan ons goederen worden geleverd.

Artikel 35: Intellectuele en/of industriële eigendomsrechten.

1. Wederpartij vrijwaart ons tegen alle kosten en schade welke voortvloeien uit de jegens een derde beweerde inbreuk op enig octrooi, octrooi-aanvraag of industrieel danwel intellectueel eigendomsrecht als gevolg van het gebruik, de werking, de verkoop, het in voorraad hebben of het op enigerlei wijze in gebruik geven van de geleverde zaken, behalve en voorzover een en ander voortvloeit uit de aanpassingen die wederpartij op uitdrukkelijk verzoek van ons heeft aangebracht.
2. Indien krachtens deze overeenkomst de zaken voorzien dienen te worden van een of meer merken die aan ons toebehoren of waartoe wij gerechtigd zijn om deze toe te passen of te doen toepassen, dan zal wederpartij noch impliciet, noch op enige andere wijze te eniger tijd aanspraak maken op het recht om die merken of enig gelijksoortig aanverwant merk te gebruiken. Wederpartij zal zich houden aan de aanwijzingen van ons met betrekking tot afmetingen, plaatsing en andere aspecten verband houdende met de ten behoeve van ons beschermde merken. Indien wij als producent aansprakelijk worden gesteld voor een gebrek in het door ons in het verkeer gebrachte product, welk gebrek geheel of gedeeltelijk is veroorzaakt door een gebrek van de door wederpartij geleverde zaken, zal wederpartij ons volledig vrijwaren voor alle schade en kosten die wij in verband met het gebrek hebben geleden, zullen lijden en/of aan derden hebben c.q. zullen moeten vergoeden, tenzij en voorzover wederpartij bewijst dat het gebrek en de daaruit voortvloeiende schade niet aan hem zijn toe te rekenen.

Artikel 36: Aansprakelijkheid.

Verkoper is aansprakelijk voor schade aan en door de zaken, optredende tijdens de in de overeenkomst vermelde garantietermijn, tenzij de schade een gevolg is van een door ons gemaakte fout bij het gebruik en/of bediening.

BIJZONDERE BEPALINGEN EXTERN UIT TE VOEREN WERKZAAMHEDEN

Artikel 37: Uitvoering van de opdracht.

1. Opdrachtnemer is vrij in de keuze van werknemers voor het uitvoeren van de opdracht en selecteert aan de hand van de aan opdrachtnemer bekende hoedanigheden en kundigheden van de beschikbare werknemers enerzijds en van de door de opdrachtgever aan opdrachtnemer verstrekte inlichtingen betreffende te verrichten werkzaamheden anderzijds.
2. Het is de opdrachtgever niet toegestaan om werknemers van opdrachtnemer te betrekken bij andere dan de uit de opdracht voortvloeiende werkzaamheden, anders dan na overleg met en goedkeuring van opdrachtnemer.

Artikel 38: Duur van de overeenkomst van opdracht.

De overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van het in de nadere deelovereenkomst bepaalde project.

Artikel 39: Projectkosten.

De projectkosten verbonden aan een opdracht worden in een nadere deelovereenkomst vastgelegd. De projectkosten bestaan uit de gewerkte uren vermenigvuldigd met het uurtarief (vermeerderd met het geldende B.T.W.-percentage) en eventueel vermeerderd met overeengekomen reis- en onkostenvergoedingen en toeslagen voor overwerk en onregelmatige diensten.

Artikel 40: Werktijd/Overwerk.

1. De voor de werknemer van opdrachtnemer geldende gebruikelijke arbeidstijd is conform de bij de opdrachtgever geldende gebruikelijke arbeidstijd, incidenteel overwerk daargelaten.
2. Onder overwerk als bedoeld in dit artikel wordt verstaan die arbeid, die boven de voor werknemers van opdrachtnemer geldende gebruikelijke arbeidstijd van 8 uur per dag - tussen 07.00 en 19.00 uur - wordt verricht.

Artikel 41: Facturen op basis van urenverantwoording.

1. Uren:
  - alle werkuren van maandag t/m vrijdag 07.00 tot 19.00 uur (met een maximum van 8 uur per dag) 100%
2. Overuren:
  - over het eerste overwerk uur per dag wordt gerekend 125%
  - alle volgende overuren en overuren op zaterdag 150%
  - overuren op zondag en op algemeen erkende feestdagen 200%

Artikel 42: Overname personeel.

1. Gedurende de looptijd van de overeenkomst, alsmede gedurende een periode van twaalf maanden na beëindiging van de overeenkomst, zal opdrachtgever (dan wel een met opdrachtgever gelieerde onderneming) de in het kader van de overeenkomst bij haar tewerkgestelde werknemers niet in dienst nemen of anderszins voor zich laten werken danwel aanbiedingen van welke aard dan ook doen, tenzij met schriftelijke toestemming van opdrachtnemer, dit op verbeurte van een bedrag ad € 250.000,- terstond, te betalen aan MasterShip, onverminderd het recht van MasterShip om volledige schadevergoeding te vragen.
2. Indien opdrachtnemer aan opdrachtgever de bedoelde schriftelijke toestemming verleent, is opdrachtgever aan opdrachtnemer verschuldigd minimaal een bedrag van 200 maal het door partijen in de deelovereenkomst bepaalde uurtarief ineens.

Artikel 43: Verbod op doorlenen en tewerkstelling in het buitenland.

Opdrachtgever zal geen werknemers van opdrachtnemer te werk stellen bij derden, behoudens schriftelijke toestemming van opdrachtnemer.

CONSUMENTEN

Artikel 44: Offertes.

1. De offerte geeft inzicht in de prijs en in de prijsvormingsmethode die zal worden gehanteerd: aanneming, richtprijs of regie.
  - a. Bij de prijsvormingsmethode "aanneming" komen partijen een vast bedrag (aannemingsom) overeen waarvoor het werk zal worden verricht.
  - b. Bij de prijsvormingsmethode "richtprijs" doen wij een zo nauwkeurig mogelijke schatting van de kosten van het werk.
  - c. Bij de prijsvormingsmethode "regie" doen wij nauwkeurig opgave van de prijsfactoren (o.a. uurtarief en eenheidsprijzen van bedoelde materialen).
2. Indien de consument de offerte niet accepteert, zijn wij gerechtigd de kosten die gemoeid zijn met het tot stand brengen van de offerte in rekening te brengen als wij de consument vooraf schriftelijk op deze kosten hebben gewezen.

Artikel 45: Tekortkoming.

1. Indien wij onze verplichtingen terzake van de aanvang of de voortzetting van het werk niet nakomen, is de consument gerechtigd ons per aangetekende brief te sommeren zo spoedig mogelijk met de uitvoering aan te vangen of het werk voort te zetten. In die brief wijst de consument ons erop dat, indien wij 14 dagen na verzending van deze brief in gebreke blijven zonder dat wij een beroep op overmacht kunnen doen, de consument de overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst als ontbonden zal beschouwen. De consument is in dat geval bevoegd het werk door een derde te doen uitvoeren of voortzetten.
2. De consument heeft, indien hij van de in het vorige lid bedoelde mogelijkheid gebruik maakt, recht op schadevergoeding, waaronder begrepen de eventuele in redelijkheid gemaakte extra kosten om het werk door anderen te doen uitvoeren of voltooien. De consument mag dit verrekenen met hetgeen hij aan ons nog verschuldigd is.

Artikel 46: Onvoorziene complicaties.

1. Wanneer zich onvoorziene complicaties voordoen, doen wij hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de consument.
2. Indien wij de consument niet kunnen bereiken, dienen wij het werk te onderbreken, behalve indien de onvoorziene complicatie onmiddellijk handelen vereist.
3. Eventuele extra kosten die wij moeten maken in verband met een onvoorziene complicatie die onmiddellijk handelen vereist, zullen door de consument worden vergoed.
4. Indien de onvoorziene complicatie niet onmiddellijk handelen vereist, kan de consument meerwerk opdragen.

Artikel 47: Overmacht.

1. Wordt de uitvoering van het werk onmogelijk door een oorzaak die ons niet kan worden toegerekend en evenmin in onze risicosfeer ligt, dan zijn wij gerechtigd de uitvoering van het werk te beëindigen en de gemaakte kosten in rekening te brengen aan de consument.
2. Wordt de uitvoering van het werk onmogelijk door een oorzaak die de consument niet kan worden toegerekend en evenmin in zijn risicosfeer ligt, dan is deze gerechtigd het werk te doen beëindigen tegen vergoeding van de door ons gemaakte kosten.